

T.C.
BOLU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2024/459
KARAR NO : 2024/845

DAVACI :
VEKİLİ : AV. HANDE NUR KAYMAKÇI (E-Tebligat)

DAVALI : BOLU VALİLİĞİ
VEKİLİ : AV. MUSTAFA YEL (E-Tebligat)

DAVANIN ÖZETİ : Bolu Sosyal Bilimler Lisesi'nde aşçı olarak görev yapan davacı hakkında, gelen şikayetler üzerine başlatılan soruşturma sonucunda iddia konusu fiil sübuta erdiğinden bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-a maddesi uyarınca "1/30 oranında aylıktan kesme" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin tesis edilen 08.02.2024 tarihli ve E-...-96233679 sayılı Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü işleminin, hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, yaptığı yemeklerden memnuniyetsizlik olmadığı, hiçbir kusuru ve hatasının bulunmadığı, bulgur yemeği ile ilgili olarak yaşanan olay günü hasta olduğu için raporlu olduğu, salata olayının olduğu gün de okulda bulunmadığı, yaşanan aksaklıklarla ilgili olarak okul idaresine sözlü müracaatların yapıldığı, aşçı yardımcılığından aşçı kadrosuna geçtikten sonra dahi görev tanımının değiştirilmediği, olaylara dair somut delil ve gerekçelerin ortaya konulmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının da aralarında bulunduğu bir kısım personeller hakkında alınan onay kapsamında başlatılan soruşturma sonucunda davacı eyleminin sübuta erdiği anlaşıldığından dava konusu işlem ile disiplin cezası uygulandığı, aşçı olarak görev yapan ve aşçılık ön lisans mezunu olarak bu alanda ön lisans eğitimi alan ve ayrıca 13.04.2022 tarihinde düzenlenen "Gıda İşletmelerinin Özel Hijyen Şartları, Gıda Güvenirliliği ve İnsan Sağlığının Korunması" konulu eğitime de katılan davacının gerek kendi ifadesinde gerekse de soruşturma kapsamında ifadelerine başvurulmuş öğrenci ifadelerinden anlaşılacağı üzere pansiyon ambarından gıdaları müdür yardımcısı veya kendilerinin aldığı, yemeklerin pişirilmeden veya sunumundan önce; gıdaların yıkanması, ayıklanması ile pişirme aşamalarında hijyen ve temizlik kurallarına uymadığı anlaşılmakla, dava konusu işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçeleriyle davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRKMİLLETİADINA

Karar veren Bolu İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:
Dava, Bolu Sosyal Bilimler Lisesi'nde aşçı olarak görev yapan davacı hakkında, gelen şikayetler üzerine başlatılan soruşturma sonucunda iddia konusu fiil sübuta erdiğinden bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(a) maddesi uyarınca "1/30 oranında aylıktan

kesme" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin tesis edilen 08.02.2024 tarihli ve E-...-96233679 sayılı Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun **125. maddesinin 1. fıkrasının (C) bendinde** aylıktan kesme; memura, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılması olarak tanımlanmış, aynı maddenin **(a) alt bendinde de**; "Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak" fiili aylıktan kesme cezasını gerektirecek fiil ve haller arasında sayılmış ve aynı maddenin **3. fıkrasında**; geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanının uygulanabileceği düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un **125/A-(a) alt bendinde ise**; "*Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak*" fiili uyarma cezasının gerektiren fiil ve haller arasında sayılmış, **135. maddesinde de**, "Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir. İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir. İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır. İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler. Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer yandan, **Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin 37. maddesinde**, "(1) Pansiyonlu okulun müdürü, ilgili mevzuat doğrultusunda pansiyonun eğitim öğretim ve yönetim hizmetlerini etkin bir şekilde yürütmekten sorumludur. (2) (Mülga) (3) Pansiyonlu okullarda, pansiyondan sorumlu olarak bir müdür yardımcısı bulunur. (4) Müdür ve pansiyondan sorumlu müdür yardımcısı, göreve başladıkları tarihten itibaren bir yıl içinde pansiyon yönetimi konusunda en az 30 saatlik merkezi/mahalli eğitime alınır.(5)Hastalanan veya acil müdahale gereken öğrencilerin sağlık kuruluşlarına gidişine refakat etmek üzere her eğitim ve öğretim yılı başında pansiyonlu okulun yönetici ve belletici öğretmenleri mülki amir onayı ile görevlendirilir." hükümleri ve devamında diğer personellere yönelik görev ve sorumluluklar yer almış, **43. maddesinde de**, "(1) Pansiyonlarda öğrencilerin sağlıklı beslenmelerine ilişkin hizmetleri yürütmek üzere aşçı görevlendirilir. (2) Aşçının görev ve sorumlulukları şunlardır: a) *Teslim aldığı gıda maddelerinin bozulmadan saklanmasını, hazırlanmasını, israf edilmeden yerinde ve zamanında kullanılmasını sağlamak.* b) Günlük tüketim maddeleri tabelasına göre kendisine teslim edilen bütün besin maddelerini varsa diyetisyen gözetim ve denetimi altında mevcut listeye göre hazırlamak, kalitesini ve görüntüsünü bozmadan dağıtımını sağlamak. c) Mutfağın temizlik, bakım ve düzenini sağlamak, kullanım talimatına göre mutfak araç ve gereçlerinin bakım ve temizliğini yapmak varsa aksaklıkları okul yönetimine bildirmek. ç) Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin altıncı fıkrası gereği üretilen yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği yetmişiki saat uygun koşullarda saklamak. d) *Gıda güvenilirliği yönetim sistemi kural ve uygulamalarına dikkat etmek.* e) Mutfakta koruyucu güvenlik tedbirlerini almak. f) Okul yönetimince verilen görevin gerektirdiği diğer görev ve sorumlulukları yerine getirmek. (3) *Aşçı, görevlerinden dolayı pansiyondan sorumlu müdür yardımcısına karşı sorumludur.* (4) Pansiyonlarda öğrencilerin sağlıklı beslenmelerine ilişkin hizmetleri yürütmek,

aşçıya yardımcı olmak ve bulunmadığı zamanlarda aşçının görevlerini yapmak üzere aşçı yardımcısı görevlendirilir. (5) Aşçı yardımcısının görev ve sorumlulukları şunlardır: a) Aşçı tarafından verilen görevleri yapmak. b) Aşçının bulunmadığı zamanlarda aşçının görev ve sorumluluklarını yerine getirmek. (6) Aşçı yardımcısı görevlerinden dolayı aşçıya ve pansiyondan sorumlu müdür yardımcısına karşı sorumludur." hükümleri yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Bolu Sosyal Bilimler Lisesi'nde aşçı olarak görev yapan davacının da aralarında bulunduğu bir kısım personel hakkında, gelen şikayetler kapsamında soruşturma başlatıldığı, soruşturma sürecinde söz konusu fiillere ilişkin savunmasının alındığı ve hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesi, soruşturmanın konusu olayda, kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmadığı, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmediği, görevi ile ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumadığı, bakımını yapmadığı, hor kullandığından bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(a) hükmü uyarınca uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziyesi gerektiği teklifi doğrultusunda Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 08.02.2024 tarihli ve E-...-96233679 sayılı işleminin tesis edildiği ve işleme karşı yapılan itirazın Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulu'nun 27.03.2024 tarihli ve 2024/9 sayılı kararıyla reddi üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Disiplin cezaları, kamu görevlilerinin mevzuata, çalışma düzenine, hizmetin gereklerine aykırı eylemlerine karşı düzenlenen idari yaptırımlardır. Kamu hizmetlerinden sürekli uzaklaştırılabilen gibi ağır sonuçlara uzanan disiplin cezaları, ağırlığı ve önemi sebebiyle Anayasanın 38. maddesindeki suç ve cezalara ilişkin kurallara tabi tutulmuşlardır.

Bu kapsamda, "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesi uyarınca, ceza yaptırımına bağlanan her bir eylemin tanımının yapılması veyanın ne tür eylemleri suç sayarak yasakladığının hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Sözü edilen suç tanımlaması yapıldıktan sonra, suçun karşılığı olan cezanın ve suç sayılan eylemi gerçekleştiren kamu görevlisinin hangi disiplin kuralını ihlal ettiğinin açık bir şekilde ortaya konulması da zorunludur.

İdarelerin, memurun disiplin soruşturmasına konu fiiline ceza yaptırımını uygulanması aşamasında, eylemin kanundaki suç tipine tam olarak uyup uymadığını hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirlemek, söz konusu olan eylem suç tipine tam olarak uymamakta ise diğer suç tiplerine uygunluğunu araştırmak, bunlardan uyan cezayı vermek; hiçbir suç tipine uygun değilse ceza vermektan kaçınmaları gerekmektedir. Zira ceza hukukunda şüpheden sanığın yararlanacağı ilkesi, ceza içeren hükümlerin dar yorumlanması gerektiği evrensel bir ilke olarak benimsenmiştir.

Olayda, Bolu Sosyal Bilimler Lisesi pansiyonunda sunulan yemekler hakkında gelen şikayetler üzerine başlatılan soruşturma sonucunda düzenlenen soruşturma raporunda, pansiyon ambarında bulunan gıdaların bazen pansiyondan sorumlu olan müdür yardımcısı Y. Y. tarafından bazen görevli aşçılardan herhangi birisi tarafından ambarından alınıp mutfakta pişirilerek sunulduğu, gıdaların mutfığa tesliminden önce, kullanıma uygun olup olmadıklarının komisyon üyelerince kontrolden geçirilmesinin sağlanmadığı gibi mutfakta ise gıdaların gerektiği şekilde ayıklanmadığı, yıkanmadığı ve kontrol edilmeden pişirilerek öğrencilere sunulduğundan bahisle 26.10.2023 tarihinde verilen salatadan kurtçuk, 06.11.2023 tarihinde verilen patlıcanlı bulgur pilavından kurt, tarihi belirlenemeyen mercimek yemeğinden taş çıktığı yönünde tespitlere yerildikten sonra, davacı hakkında, pansiyon ambarından gıdaları müdür yardımcısından veya kendilerinin aldığı, yemeklerin pişirilmeden veya sunumundan önce; gıdaların yıkanması, ayıklanması ile pişirme aşamalarında hijyen ve temizlik kurallarına uymadığı tespiti nedeniyle dava konusu işlem ile disiplin cezasının uygulandığı görülmekte ise de; 26.10.2023 tarihinde davacının rahatsızlığı nedeniyle izinli olduğu, bu hususun

18075060 rapor takip nolu istirahat raporu ile sabit olduğu, dolayısıyla bu olay açısından kusur veya kastından söz edilemeyeceği ancak;11.01.2024 tarihli ve 663.07/43 sayılı rapor bir bütün olarak değerlendirildiğinde, alınan ifadeler ve bu doğrultuda ortaya konulan tespitler uyarınca Bolu Sosyal Bilimler Lisesi pansiyonun işleyişinde aksaklıkların mevcut olduğu ve ifadesine başvuru tüm idare personelinin beyanlarından da bu durumun anlaşılabilirdiği, mevzuatına göre uyulması gereken kural ve usulde genel olarak (gıdaların korunması, işlenmesi, alınması ve iş bölümü açısından) bir kayıtsızlık ve düzensizlik halinin mevcut olduğu, diğer bir ifade ile de, dosya kapsamında tespitte konu olan fiiller bakımından işlemin tesis edildiği şekli ile kasıt unsuruna rastlanmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bu durumda, dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde, davacının, gerek 26.10.2023 tarihinde izinli olması dolayısıyla gerek 06.11.2023 tarihli olayda, 657 sayılı Kanun'un 125/C-a maddesi kapsamında disiplin suçunu oluşturan temel unsur olan kastın bulunmadığı, dolayısıyla tesis edilen işlemin bu yönüyle hukuka aykırı olduğu anlaşılabilir; meydana gelen olayların okul bünyesinde olduğu ve davacı tarafından yürütülen hizmetin okulda öğrenim gören öğrencilere yönelik olduğu dikkate alınarak; soruşturma raporu ile ortaya konulan ve Mahkememizce de bu yönüyle sübuta erdiği görülen fiil ve hallerin 657 sayılı Kanun'un 125/A-a maddesi kapsamında bulunduğu, bu sebeple bu yolda işlem tesis edilmesi gerekmekte iken, 657 sayılı Kanun'un 125/C maddesi uyarınca tesis edilen dava konusu işlemde hukuka ve hakkaniyete uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemin iptaline**, aşağıda dökümü gösterilen 978,00 TL yargılama gideri ve karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 10.500,00- TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta avansının isteği halinde derhal, istenilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere**, 27/06/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 427,60 TL

Karar Harcı : 427,60 TL

Vekalet Harcı : 60,80 TL

Posta Gideri : 62,00 TL

TOPLAM : 978,00 TL

/